

30 juni 2020
Auteur: Jeroen Kester

Onderzoek: De Peiling juni

Samenvatting

Zetelwinst voor partijen in lijsttrekkerstrijd

In De Peiling van Ipsos en EenVandaag stijgen het CDA en D66 gezamenlijk met 6 zetels. Beide partijen kregen de afgelopen maand veel media-aandacht om het lijsttrekkerschap en lijken daarvan te profiteren.

D66 krijgt er 4 zetels bij; het CDA 2. Bij eerstgenoemde werd vorige week duidelijk dat Rob Jetten de strijd met Sigrid Kaag niet wil aangaan, waardoor de minister voor Buitenlandse Handel zeker lijkt van het lijsttrekkerschap. Uit een peiling die EenVandaag vorige week onder D66-kiezers deed, bleek dat Kaag al een behoorlijke aantrekkingskracht heeft op kiezers van andere partijen. Kiezers van GroenLinks, PvdA en de VVD maken daarom deze maand de overstap naar D66.

De VVD verliest ook deels aan het CDA, waar nog niet bekend is wie de lijsttrekker wordt. Vandaag, blijkt uit een peiling van EenVandaag, wordt Hugo de Jonge het meest geschikt bevonden door CDA-kiezers. De helft van hen verkiest hem, op enige afstand gevolgd door Pieter Omtzigt en Mona Keijzer. Martijn van Helvert lijkt in dit stadium kansloos. De voorsprong van De Jonge is met de komst van Omtzigt geslonken ten opzichte van vorige week, maar hij blijft voorlopig favoriet bij kiezers.

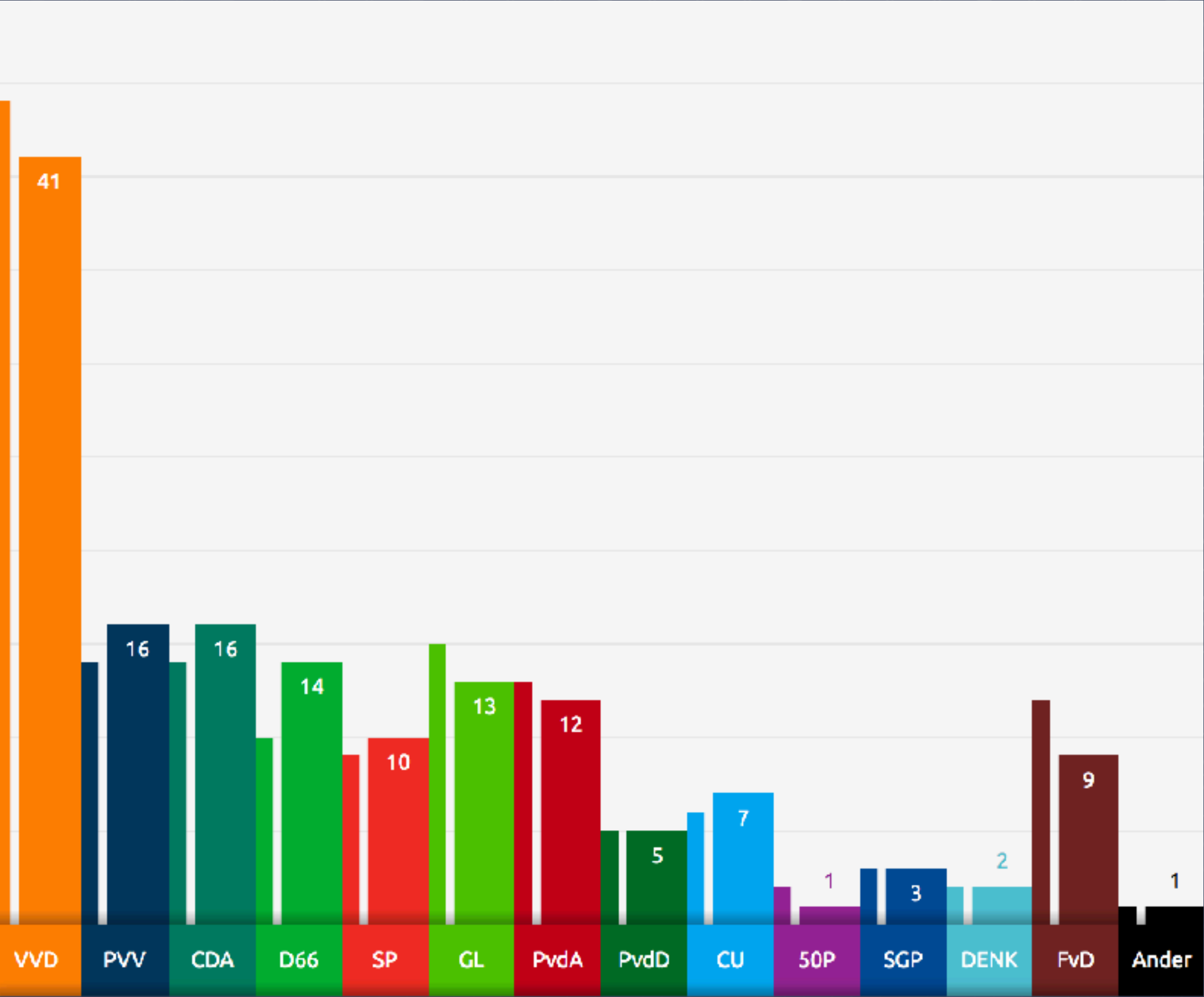
Coalitie op historisch zetelaantal

Met het verlies van de VVD in De Peiling komt voorlopig een einde aan de zegereeks van de afgelopen maanden. De VVD, die in 3 maanden 17 zetels bijschreef, daalt deze maand 3 zetels en is nu goed voor 41 zetels. Ondanks dit verlies zorgt de zetelwinst bij het CDA, D66 en de ChristenUnie ervoor dat de coalitie voor het eerst sinds het aantreden van Rutte III op een meerderheid van de zetels (78) kan rekenen.

Ook Forum voor Democratie verliest deze maand 3 zetels en houdt 9 zetels over. De PVV, concurrent voor FVD op rechts, krijgt er 2 zetels bij.

Winst voor partijen in lijsttrekkers- strijd; VVD en FVD verliezen

Zetelverdeling Ipsos en EenVandaag juni 2020:

De volgende vragen zijn gesteld aan leden uit het Opiniepanel die aangeven een huidige voorkeur te hebben voor het CDA (n=2.250).

Het CDA kiest in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen een nieuwe lijsttrekker. Naast Mona Keijzer en Hugo de Jonge willen ook Kamerlid Martijn van Helvert en Pieter Omtzigt CDA-lijsttrekker worden.

In hoeverre was je bekend met Martijn van Helvert voordat hij zich meldde als kandidaat-lijsttrekker?

- Ja, ik kende hem goed 8%
- Ja, ik kende hem alleen van naam/gezicht 34%
- Nee, ik kende hem niet 57%
- Weet niet / geen mening 0%

En in hoeverre was je bekend met Pieter Omtzigt voordat hij zich meldde als kandidaat-lijsttrekker?

- Ja, ik kende hem goed 63%
- Ja, ik kende hem alleen van naam/gezicht 26%
- Nee, ik kende hem niet 11%
- Weet niet / geen mening 0%

De Jonge ook met 4 kandidaten licht favoriet bij kiezers en leden

Afgezien van je eigen keuze, zijn de onderstaande politici wat jou betreft wel of niet acceptabel als partijleider van het CDA?

De politici zijn gerandomiseerd voorgelegd om een volgorde-effect te voorkomen.

	Wel acceptabel	Niet acceptabel	Weet niet /
Hugo De Jonge	87%	9%	4%
Mona Keijzer	66%	22%	11%
Pieter Omtzigt	65%	19%	15%
Martijn van Helvert	16%	48%	36%

En als je moet kiezen, welk van onderstaande prominente CDA-politici is volgens jou het meest geschikt als partijleider?

De politici zijn gerandomiseerd voorgelegd om een volgorde-effect te voorkomen.

	23 juni	30 juni
Hugo De Jonge	74%	47%
Pieter Omtzigt	-	34%
Mona Keijzer	13%	15%
Martijn van Helvert	-	0%
Weet niet / geen mening	13%	4%

Ook bij ondervraagde CDA-leden (n=537) ligt Hugo de Jonge voor op Omtzigt en Keijzer. Ongeveer de helft kiest voor De Jonge, ruim eenderde voor Omtzigt en een op de vijf voor Keijzer. Van Helvert, inmiddels afgevallen als kandidaat-lijsttrekker kon ook bij leden rekenen op weinig steun.

De volgende vragen zijn gesteld aan CDA-kiezers en aan kiezers met een voorkeur voor een andere partij die het CDA een kans geven op hun stem.

Als ... CDA-leider wordt, is de kans dat ik het CDA stem...
= Redelijk / zeer groot

	Hugo De Jonge	Mona Keijzer	Pieter Omtzigt	Martijn van Helvert
Alle kiezers	9%	6%	10%	3%
CDA	78%	56%	66%	38%
ChristenUnie	12%	3%	9%	0%
VVD	9%	4%	8%	1%
FVD	3%	3%	9%	0%

Tussen 6 en 9 juli kunnen CDA-leden online kiezen de CDA-lijsttrekker.
Wie wordt er volgens jouw verwachting door CDA-leden gekozen als lijsttrekker van het CDA?

De politici zijn gerandomiseerd voorgelegd om een volgorde-effect te voorkomen.

Hugo de Jonge 68%
Mona Keijzer 8%
Pieter Omtzigt 18%
Martijn van Helvert 0%
Weet niet / geen mening: 5%

4 op 10: 'CDA naar rechts op immigratie en linkser op zorg'

Het gaat in de campagne richting de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 niet alleen over het gezicht van de partij, maar ook over de positie op het politieke spectrum.

Hoe moet het CDA zich op de volgende aspecten wat jou betreft profileren in de aanloop naar de volgende landelijke verkiezingen?

	Linkser dan nu	Hetzelfde als nu	Rechtser dan nu	Weet niet / geen mening
Over het algemeen	13%	65%	16%	6%
Op immigratie	14%	37%	38%	11%
Op de zorg	41%	44%	8%	7%
Op de economie	12%	61%	17%	11%

Binnen het CDA is er ook discussie of de partij wel of niet met Forum voor Democratie moet samenwerken in een volgende landelijke coalitie.

Vind jij het wel of niet acceptabel als het CDA op landelijk niveau in een kabinet zou samenwerken met Forum voor Democratie?

Wel acceptabel 29%

Niet acceptabel 57%

Weet niet / geen mening 14%

Van de CDA-kiezers die De Jonge het meest geschikt vinden als CDA-leider, wil 65 procent niet samenwerken met FVD. De grootste groep van Keijzers achterban (49 procent) heeft geen bezwaren tegen die samenwerking en die van Omtzigt is er verdeeld over (45-41 procent).

De stemming over een mogelijk aanstaand kabinet met FVD is daarmee omgeslagen bij CDA-kiezers. In februari gaf 52 procent daar nog achter te staan. 41 procent vond het toen niet acceptabel.

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

De zetelverdeling is gebaseerd op onderzoek van Ipsos onder een representatieve steekproef van 1.055 stemgerechtigde Nederlanders. De gegevens zijn verzameld van 26 tot en met 29 juni 2020. Het onderzoek is gewogen op leeftijd, geslacht, opleiding, regio, werkzaamheid en stemgedrag bij de vorige Tweede Kamerverkiezingen. Voor de zetels gelden statistische marges van +/- 1 procent bij de kleine partijen en +/- 2.5 procent bij de grootste partijen.

Het onderzoek onder het Opiniepanel is gehouden tussen 27 en 30 juni 2020. Aan het onderzoek deden 2.250 mensen met een huidige voorkeur voor het CDA mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit ruim 65.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

